

Ανάπτυξη βάσης δεδομένων ποιμαντικής στήριξης

Εισηγητής: Πρωτοπρεσβύτερος Γρηγόριος-Τηλέμαχος Σταμκόπουλος, MSc, PhD, Επίκουρος καθηγητής Έφαρμογών τής Πληροφορικής στήν Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης

ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ

Οί βάσεις δεδομένων σέ περιβάλλοντα πληροφορικής αποτελοῦν στή σημερινή ἐποχή ἕνα σημαντικό ἐργαλεῖο γιά τή διαχείριση τῶν προβλημάτων ποιμαντικῆς ὅπως γιά παράδειγμα ἐπισημαίνεται:

- Ἡ διαχείριση τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας (δηλαδή ἡ καταγραφή καί ἀναζήτηση στοιχείων τῶν ἐνοριτῶν πού ἄπτονται τῆς σχέσεώς τους μέ τήν ἐνορία ἢ μέ τίς ἄλλες δομές τῆς Ἐκκλησίας) καί ἡ σχέση τοῦ ἐνορίτη μέ τόν ποιμένα.
- Ἡ διαχείριση φιλοπτώχων ταμείων (δηλαδή ὀργάνωση μέ ἐργαλεῖα πληροφορικής τοῦ ἔργου προνοίας καί προσφορᾶς).
- Ἡ ἀπογραφή καί ταξινόμηση τοῦ ἔργου ἐθελοντικῆς προσφορᾶς.
- Ἡ διαχείριση ἐνοριακῆς βιβλιοθήκης (προγράμματα βιβλιοθηκονομίας)
- Ἡ ἀνάπτυξη καί διαχείριση εἰδήσεων καί θεμάτων τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς
- Ἡ ὀργάνωση καί ἀνάπτυξη τῶν κατηχητικῶν καί τῶν νεανικῶν συντροφικῶν ὡς πρός τόν τρόπο ἐπικοινωνίας καί ἐνημέρωσής τους.
- Ἡ διασύνδεση τῶν ἐνοριῶν μεταξύ τους καί μέ τή Μητρόπολη γιά ἀνταλλαγή πληροφοριῶν σέ ἐνοποιημένες βάσεις.

Ἡ ἔννοια τῆς καταγραφῆς, ἡ ὁποία παραπέμπει συνειρμικά σέ ἔλεγχο τῆς προσωπικῆς ζωῆς καί στόν «μεγάλο ἀδελφό», ἐνδεχομένως νά ἀποδειχθεῖ ἐπικίνδυνη, ἀλλά γιά τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας μας, στή σημερινή ἐποχή τῆς πολυπολιτισμικότητας ἀρχίζει καί γίνεται ἐπιτακτικά ἀναγκαῖα. Ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἄλλωστε, προέκυψε ἡ ἀνάγκη καταγραφῆς τῶν μελῶν της, ὥστε νά δημιουργηθοῦν τά **Δίπτυχα**.

Ἡ ἀνάπτυξη καί ἡ λειτουργικότητα τῶν βάσεων αὐτῶν συμβάλλει μόνο ἂν χρησιμοποιηθοῦν κατάλληλα ἀπό τούς ἐφημερίους καί δέν θά πρέπει νά δημιουργηθεῖ ἡ ἐντύπωση ὅτι προσφέρει μία μηχανιστική λύση στά προβλήματα διαχείρισης τοῦ μεγάλου πληθυσμοῦ. Κατά συνέπεια ἡ ἀποτελεσματικότητα ἐξαρτᾶται ἀπό τό μεράκι καί τή θέληση τοῦ ὑπεύθυνου κληρικοῦ.

Ἡ μεθοδολογία ἀναζήτησης τῶν στοιχείων τῶν ἐνοριτῶν ἀποτελεῖ πρώτη προτεραιότητα. Στή σύγχρονη ἐνορία ὑπάρχει ἕνα ἐνδογενές ἐρώτημα γιά τό ποιός βρῖσκεται στήν ἐνορία. Γιά τό λόγο αὐτό ὁ καταλληλότερος

τρόπος δημιουργίας αρχείου ένοριτών είναι μέ βάση τή μετοχή του ένοριτή καί τής οικογένειάς του σέ κάποιο ποιμαντικό γεγονός.

Πρόβλημα ύφίσταται **στή χρήση καί στήν ασφάλεια τών προσωπικών δεδομένων**. Η ασφάλεια τής πληροφορίας στή σημερινή έποχή είναι πολύ σημαντική λόγω τής ποσότητας τής πληροφορίας πού διακινείται καί αποθηκεύεται. Υπάρχει γενικότερα ό κίνδυνος διαρροής τών πληροφοριών καί για τό λόγο αυτό πρέπει νά λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα **είτε μέ τήν κρυπτογράφηση τών πληροφοριών, είτε μέ τήν αποφυγή πρόσβασης τών πληροφοριών από τό διαδίκτυο**.

Λόγος γίνεται για τήν **προτυποποίηση τών βάσεων δεδομένων**. Τοῦτο αναφέρεται στό άν οι βάσεις δεδομένων αναπτύσσονται μέ ένιαία μεθοδολογία καί σχεδιασμό ή αυτόνομα χωριστά για κάθε Έκκλησιαστικό φορέα. Η όμοιομορφία είναι απαραίτητη στόν περιορισμό του κόστους ανάπτυξης καί ύλοποίησης καί για τή συμβατότητα τών δεδομένων. Χρειάζεται όμως νά ληφθεϊ ύπόψη ή **παραμετροποίηση τών στοιχείων τής βάσης** (δηλαδή ή δυνατότητα τροποποίησης κάποιων παραμέτρων για τήν καταχώρηση τών δεδομένων ενός φορέα) μέ όδηγό τίς κατά τόπους συνθήκες καί τούς χρήστες τής βάσης δεδομένων.

Ερώτημα σημαντικό προβάλλεται άν ό σχεδιασμός καί ή ανάπτυξη αυτή θά γίνει κεντρικά, μέ γνώμονα τήν Μητρόπολη, ή περιφερειακά μέ κέντρο τήν ένορία.

Επισημαίνεται ό κίνδυνος τής μετατροπής του ποιμνίου σέ άπρόσωπη μάζα μέ **τήν αυτοματοποίηση τής επικοινωνίας**. Ο κίνδυνος αυτός αποφεύγεται μέ τήν προσωπική φροντίδα του χρήστη τής βάσης δεδομένων πού είναι οι κληρικοί τής Έκκλησίας. Ο έφημέριος έχει τόν πρώτο ρόλο στή λειτουργικότητα τών εργαλείων τής πληροφορικής καί είναι εκείνος πού θά συντονίσει τό χορό τών εργαλείων αυτών προς όφελος του λαού του Θεού μέ τίς μεγάλες ανάγκες καί τίς πολλές απαιτήσεις.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΤΟΥ

1. Ενδείκνυται νά δημιουργηθεῖ Ὑποεπιτροπή Πληροφορικῆς Ὑποστήριξης Ποιμαντικῶν Θεμάτων, παρά τῆ Συνοδικῆ Ἐπιτροπῆ Θείας Λατρείας καί Ποιμαντικοῦ Ἔργου, καθὼς τοῦτο προβλέπεται ὡς δυνατότητα ἀπὸ τῆ νομοθεσία, ἡ ὁποία διέπει τίς Συνοδικές Ἐπιτροπές, μέ ἐπιλεγμένους κληρικούς καί ἐπιστήμονες πληροφορικῆς, ὑπὸ τὴν εὐθύνη τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληρωτῆ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς καί τοῦ Γραμματέως αὐτῆς γιὰ τὴν καταγραφή, ἀνάλυση καί ὑλοποίηση μεθόδων τῆς πληροφορικῆς ὅπως καί γιὰ τὸ σχεδιασμό καί τὴν παραμετροποίηση τῶν ἀπαιτήσεων καταγραφῆς τῆς πληροφορίας. Τοῦτο θά ἔχει ὡς φυσικὴ συνέπεια τὴν ὑποστήριξη τῶν ποιμαντικῶν ἀναγκῶν τῶν φορέων τῆς Ἐκκλησίας
2. Ἐπιβάλλεται ἡ πιλοτικὴ ἐφαρμογὴ τῶν βάσεων δεδομένων, πού θά ἀναπτυχθοῦν μέ βάση τὰ Πορίσματα τῆς Ἐπιτροπῆς σέ μεγάλες ἐνορίες ἢ Μητροπόλεις καί τελικά ἡ καταγραφή τῶν αποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα θά προκύψουν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποδοχὴ τῶν ἐργαλείων αὐτῶν ἀπὸ τοὺς κληρικούς καί τὸ λαό.
3. Προτείνεται νά μελετηθεῖ ἡ δυνατότητα διασύνδεσης τῶν ἐνοριῶν μιᾶς Μητροπόλης ἢ Μητροπόλεων μεταξύ τους γιὰ τὴν ἀνταλλαγὴ ἐμπειριῶν καί δεδομένων, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὴν ἐμπειρία ἀπὸ τὴν λειτουργία αὐτῶν τῶν ἐργαλείων πληροφορικῆς.
4. Εἶναι ἀναγκαῖο νά διερευνηθεῖ ἀπὸ τὴν συσταθησομένη Ὑποεπιτροπῆ, ἡ δυνατότητα χρηματοδότησης τῆς ἀνάπτυξης προτύπων σέ βάσεις δεδομένων ποιμαντικῆς ὑποστήριξης καί τῆς διασύνδεσης τῶν ἐνοριῶν καί τῶν Μητροπόλεων μεταξύ τους ἀπὸ Εὐρωπαϊκοὺς ἢ ἄλλους πόρους.